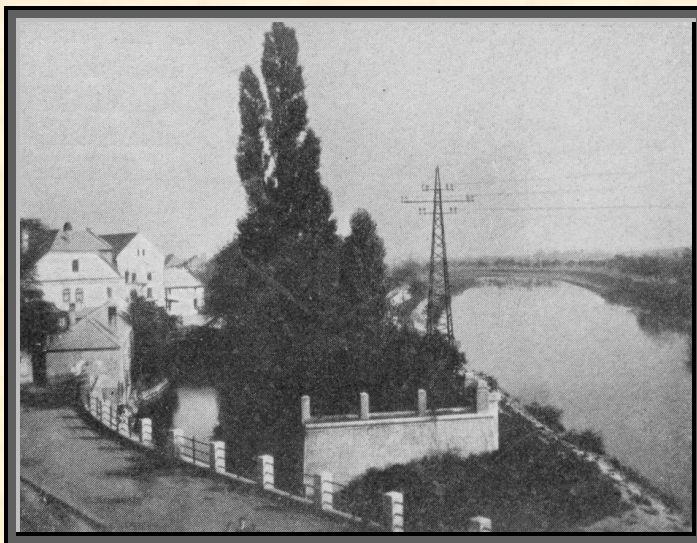

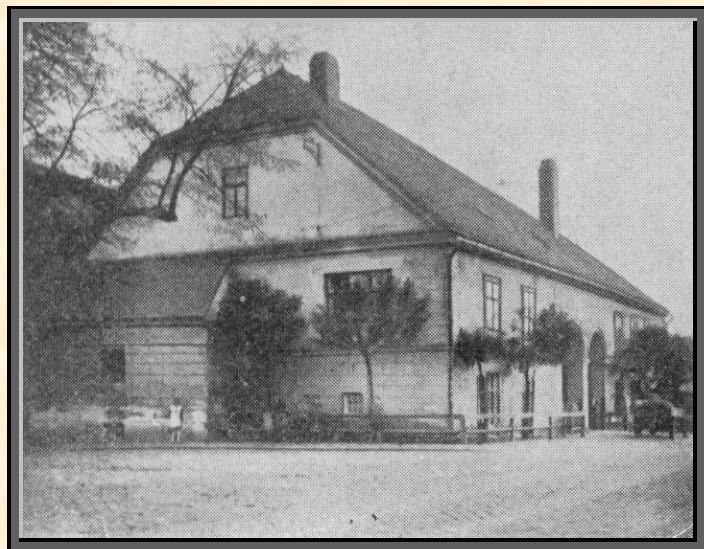
J. Heger, parní mlýn v Přerově

J. Heger, parní mlýn v Přerově, patří mezi nejstarší mlýny moravské. Má bohatou historii, která je úzce spjata s historií města Přerova. Založen byl přerovskými měšťany Mikulášem a Janem Hulínským, když dostali r. 1508 svolení od Viléma z Pernštýna vystavěti nový, tehdy tak zvaný Malý mlýn na pravém břehu řeky Bečvy, a to o 3 kolách moučných a čtvrtém k opichání. Mlýn tento neměl býti však ke škodě tak zvanému Velkému mlýnu, který postoupil Vilém z Pernštýna r. 1503 mlynáři Ondřeji Šilhanovi a proto měl svobodu mlení všem, kromě pekařek, R. 1749 Velký mlýn vyhořel a nebyl již obnoven. Téhož roku byla pak přenesena obecní

Pohled od Tyršova mostu na Hegerův mlýn a Bečvu

valcha z Velkého mlýna k Malému mlýnu a semilány tu slady k várkám. Voda na Malý mlýn vedena byla z rybníků přerovských, jimž se dostávala tokem od mlýna prosenického a lýseckého. V roce 1548 přešel Malý mlýn do majetku obce, která jej mlynářům pronajímala. Roku 1717 byl pronajat Pavlu Cvekovi z Holešova s upozorněním, aby „bedlivý a pilný dozor měl na veřtat jemu svěřený.“ Dne 31. července r. 1755 byl předán Malý mlýn kupci Janu Určickému za 1000 zl. a roční činži obci 600 zl., dokud by vyhořelý Velký mlýn obci postaven nebyl, potom měl platiti o 150 zl. méně. V roce 1771 byla tato smlouva obnovena s novým majitelem mlýna Jos. Smýkalem. Pak se stal majitelem mlýna Jiří Pfeiler z Malých Prosenic, jenž jej v roce 1800 prodal Karlu Běhalkovi a ten zase r. 1808 bratřím Steflům. V roce 1816 byl prodán Frant. Kšeinovi, který jej pronajal pachtýři Ant. Štěničkoví. Za tohoto mlynáře byl spor mezi mlynářem a cechem soukenickým o vodu, jenž později skončil tak, že soukeníci, když přestali prováděti řemeslo, prodali valchu, vlastně právo na vodu mlynáři Urbánkovi. Mlynář valchu koupil a postavil na ní americký mlýn, fňaný za

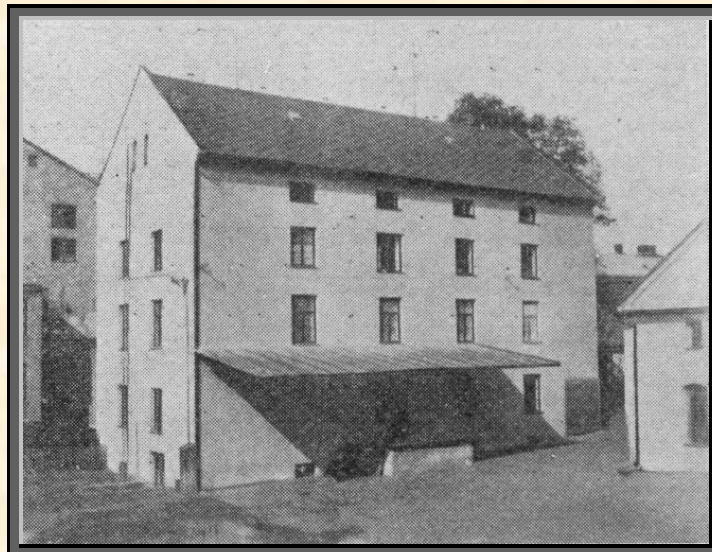
Přední budova mlýna

nedostatku vody parou a v roce 1862 hned vedle zřídil velkolepou pekárnu, z níž posílal chléb až do Vídně. Po Urbánkovi asi 10 let patřil mlýn Kulkovi, jenž jej prodal Doležalovi. Po 3 letech Doležal zemřel a mlýn měl v nájmu Dvořák až do dražby, ve které mlýn koupil Ignác Heger, dědeček nynějšího majitele Karla Kryšky, za 64.300 zl. Mlýn v dražbě koupený byl ve stavu velmi zuboženém, takže mlynář Ig. Heger jej přestavil a vybavil novým strojním zařízením a svou neúmornou pílí tak zvelebil, že se stal vyhledávaným v celém okolí. Tehdy přijížděli mleči až z Holešovská a Bystřička. V šalandě bývalo veselo, neboť sedláci z jiných okresů pro

Zapomenutý Přerov

vzdálenost zůstávali ve mlýně přes noc. Syn Ignáce Hegra, Julius, zdokonalil mlýn ještě novými mlecími stroji a k pohonu použil místo 3 velkých vědních kol 2 Francisových turbin o síle 110 HP.

Po smrti Julia Hegra v roce 1923 patří mlýn synovci zemřelého Karlu Kryškovi, který mlýn r. 1926 zmodernisoval a rozšířil. Dnes je mlýn zařízen na zpracování 2 vagónů obilí denně.

Mlýnice ve dvoře

Zdroj: Přerovsko-Kojetínsko (1933)